

Gençlerin gebelikte cinselliğe ilişkin yanlış bilgi, tutum ve inançları

Inaccurate knowledge, attitudes, and beliefs of youth about sexuality during pregnancy

Elif Dağlı¹, Feyza Aktaş Reyhan²

ÖZ

AMAÇ: Cinsel mitler, cinsellikle ilgili konularda bilimsel olmayan, yanlış ve abartılı inançlar olarak tanımlanmaktadır. Cinsel mitler özellikle gençler arasında yaygındır. Bu sebeple gençlerin cinsel mitlere karşı tutumlarını ve bilgi düzeylerini ortaya koymak önemlidir. Bu çalışma ile genç bireylerin gebelik süresince cinsel yaşama ilişkin yanlış bilgi, tutum ve inançlarını belirlemek amaçlandı.

GEREÇ ve YÖNTEMLER: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, bir devlet üniversitesinin yüksekokulunda yürütüldü. Araştırmanın evrenini 2485 öğrenci, örneklemini ise 493 öğrenci oluşturdu. Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu ve Gebelikte Cinsel Mitler Ölçeği ile toplandı. Bulguların yorumlanmasında frekans tabloları ve tanımlayıcı istatistikler kullanıldı. Parametrik olmayan yöntemlere uygun şekilde, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H testleri ve Bonferroni düzeltmesi istatistikleri uygulandı.

BULGULAR: Öğrencilerin yaş ortalamasının 21,19±1,86 (yıl) ve %56,4'ünün kadın olduğu belirlendi. Öğrencilerin %59,8'inin cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı yaşadığı ve %92,7'sinin ailesinde cinselliğin konuşulmadığı belirlendi. %80,9'unun cinsel sağlık eğitimi almadığı, %97,2'sinin gebelikte cinsel sağlık eğitimi almadığı belirlendi. Cinsel sağlık eğitimi alma durumuna göre gebelik ve cinsellik, bebeğe ilişkin endişe, cinsiyet/cazibe, gebeliğe ilişkin endişe alt boyut ve cinsel mitler ölçeği toplam puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edildi (sırasıyla: Z=-8,820, p=0,000; Z=-9,494, p=0,000; Z=-10,902, p=0,000; Z=-11,684; p=0,000, Z=-12,950; p=0,000).

SONUÇ: Gençlerin çoğunluğunun cinsel eğitim almadıkları ve cinsel sağlık eğitimi almayan gençlerin gebelikte cinselliğe dair yanlış bilgi, tutum ve inançlarının daha fazla olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: gençler, cinsel mitler, gebelik, gebelikte cinsellik

ABSTRACT

OBJECTIVE: Myths about sex are defined as unscientific, false, and exaggerated beliefs about sexual matters. Sexuality myths are especially prevalent among young people. For this reason, it is important to reveal young people's attitudes towards and knowledge about sexuality myths. This study was conducted to determine young individuals' inaccurate knowledge, attitudes, and beliefs about sex life during pregnancy.

MATERIAL and METHODS: This descriptive study was conducted at the higher school of a public university. The population of the study consisted of 2485 students, and the sample included 493 students. The study data were collected via a personal information form and the Sexual Myths during Pregnancy Scale. Frequency tables and descriptive statistics were used to interpret the findings. Consistent with non-parametric methods, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H tests, and Bonferroni correction statistics were employed.

RESULTS: The mean age of the students was 21.19±1.86 (years), and 56.4% were female. It was determined that 59.8% of the students had difficulty sharing sexuality issues, 92.7% did not talk about sexuality in their families, 80.9% had not received sexual health education, and that 97.2% had not received sexual health education during pregnancy. A statistically significant difference was found in terms of the scores on the pregnancy and sexuality, anxiety about the baby, sex/attraction, and anxiety about pregnancy sub-dimensions and total scores on the scale of sexual myths according to the status of having received sexual health education (Z=-8.820, p=0.000; Z=-9.494, p=0.000; Z=-10.902, p=0.000; Z=-11.684; p=0.000; Z=-12.950; p=0.000, respectively).

CONCLUSION: It was determined that the majority of the young people in the study had not received sexual health education and that these young people had more inaccurate knowledge, attitudes, and beliefs about sexuality during pregnancy.

Keywords: youth, sexual myths, pregnancy, sexuality during pregnancy

Bu çalışma, 11-14 Kasım 2021'de düzenlenen 5. Uluslararası, 6. Ulusal Ebelik Kongresi'nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

¹Çukurova Üniversitesi Abdi Sütcü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Adana, Türkiye

²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Kütahya, Türkiye

Yazışma Adresi/ Correspondence:

Dr. Elif Dağlı

Çukurova Üniversitesi Abdi Sütcü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü 01330 Balcalı, Adana, Türkiye

Tel: +90 322 338 60 60

E-mail: elifarik90@gmail.com

Geliş/ Received: 02.10.2021

Kabul/ Accepted: 31.10.2021

GİRİŞ

Cinsellikle ilgili konularda yanlış, abartılı, bilimsel olmayan tutum ve inançlar cinsel mitler tanımlanır.^[1] Cinsel mitler, cinselliği özgürce yaşamayı sınırlandıran kalıplaşmış yargılar içermektedir.^[2,3] Cinsel konuların ailede, okulda ve toplumda açıkça konuşulmaması, bilimsel araştırmalardan yararlanılmaması ve cinsel eğitim eksikliği cinsel mitlerin oluşmasına zemin hazırlamaktadır.^[4,5]

Gebelikte cinselliğin sürdürülmesinin gebelik üzerine olumsuz etkisi yoktur. Aksine çiftlerin birbirini yakın hissetmesi,

çift ilişkisinin güçlenmesi açısından cinsellik önemli bir etkiye sahiptir.^[6] Fakat gebelikte cinsel mitlerin çiftlerin cinselliğini belirgin şekilde olumsuz etkilediğine dair araştırma sonuçları mevcuttur.^[7,8] Cinsel mitler, özellikle gençler arasında yaygındır. Gençlerin çoğu eğitim hayatları süresince cinsel bilgiye ulaşmamaktadır.^[5] Ayrıca gençlerin sosyal çevresinden ve medyadan öğrendikleri hatalı bilgilerde cinsel mitlerin yaygınlaşmasına sebep olmakta ve hatalı davranışlarda bulunabilmektedir.^[9] Bu sebeple gençlerin cinsel mitlere karşı tutumlarını ve bilgi düzeylerini ortaya koymak önemlidir. Bu çalışma ile genç bireylerin gebelik süresince cinsel yaşama ilişkin yanlış bilgi, tutum ve inançlarını belirlemek amaçlandı. Gençlerin sahip olduğu mitler belirlenerek, sağlıklı cinsel yaşamla, sağlıklı aile yapısına katkı sağlamak için, eğitim ve danışmanlık yapılması hedeflenmektedir.

GEREÇ ve YÖNTEMLER

Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, 06.09.2021–13.09.2021 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin yüksekokulunda yürütüldü. Araştırmanın evrenini 2485 öğrenci, örneklemini ise 493 öğrenci oluşturdu.

Araştırmanın verileri, çevrimiçi anket bağlantısı ile kişisel bilgi formu ve Gebelikte Cinsel Mitler Ölçeği ile toplandı. Gebelikte cinselliğe ilişkin tutum ve inançları ölçmeye yönelik bu ölçek Salcan ve Gökyıldız tarafından 2020 yılında geliştirildi. Ölçek 5'li Likert tipinde olup 25 maddeden oluşmaktadır. Bu ölçeğin gebelik ve cinsellik (5 madde), bebeğe ilişkin endişe (7 madde), cinsiyet/cazibe (5 madde) ve gebeliğe ilişkin endişe (8 madde) olmak üzere 4 alt boyutu vardır. Ölçek puanının artması gebeliğe yönelik cinsel mitlerin arttığı şeklinde yorumlanmaktadır.^[6]

İstatistiksel analizler bilgisayar ortamında değerlendirildi. Bulguların yorumlanmasında frekans tabloları ve tanımlayıcı istatistikler, parametrik olmayan yöntemlere uygun şekilde, iki bağımsız grubun ölçüm değerleriyle karşılaştırılmasında “Mann-Whitney U” test (Z-tablo değeri), bağımsız üç veya daha fazla grubun ölçüm değerleriyle karşılaştırılmasında “Kruskal-Wallis H” test (χ^2 - tablo değeri) yöntemi kullanıldı. Üç veya daha fazla grup için anlamlı fark çıkan değişkenlerin ikili karşılaştırmaları için Bonferroni düzeltmesi uygulandı.

Araştırmanın uygulanabilmesi için, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Girişimsel Olmayan Etik Kurul Birimi'nden 21.05.2021 tarihli 111/111 sayılı karar ile etik kurul onayı alındı. Çalışmada Helsinki Deklarasyonu prensiplerine uyuldu. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'ndan kurum izni ve öğrencilerin araştırmaya gönüllü katılımları konusunda yazılı ve sözlü onamları alındı.

BULGULAR

Gençlerin yaş ortalamasının $21,19 \pm 1,86$ (yıl) olduğu, 208'inin (%42,2) 18–20 yaş ve 285'inin (%57,8) 21–25 yaş grubunda olduğu belirlendi. 239'unun (%48,5) 1. sınıfta, 254'ünün (%51,5) 2. sınıfta okuduğu, 103'ünün (%20,9) tıbbi hizmetler ve teknikler, 127'sinin (%25,8) ağız ve diş sağlığı, 101'inin (%20,4) terapi ve rehabilitasyon, 162'sinin (%32,9) sağlık bakım hizmetleri bölümünde öğrenim gördüğü tespit edildi.

Katılımcıların 278'inin (%56,4) kadın, 295'inin (%59,8) çekirdek aile tipinde ve 159'unun (%32,3) annesinin okuryazar olduğu saptandı. 181'inin (%36,7) babasının okuryazar, 250'sinin (%50,7) en uzun ilde yaşadığı, 261'inin (%52,9) gelirinin giderine denk olduğu bulundu (Tablo 1). Öğrencilerden 295'i (%59,8) cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı yaşadığını ve 457'si (92,7) ailesinde cinselliğin konuşulmadığını belirtti. 464'ü (%94,1) ailede gebelikte cinselliğin konuşulmadığını, 399'u (%80,9) cinsel sağlık eğitimi almadığını, cinsel sağlık eğitimi alan 60 kişi (%63,8) internetten bilgi edindiğini, 479'u (%97,2) gebelikte cinsel sağlık eğitimi almadığını ve 329'u ise (%66,7) gebelikte cinsellik üzerine toplumsal baskı yaşadığını bildirdi (Tablo 2). Ölçüm aracına verilen cevaplara ilişkin bulgular tabloda verildi. Güvenilirlik katsayısı incelendiğinde; gebelikte cinsel mitler ölçeği için verilen cevapların güvenilir düzeyde olduğu belirlendi (Tablo 3).

Aile tipine göre gebelik ve cinsellik alt boyut puanları açısından istatistiksel olarak fark anlamlı idi ($Z=-4,351$, $p=0,000$). Çekirdek aile tipinde olanların gebelik ve cinsellik alt boyut puanları, geniş aile tipinde olanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek hesaplandı. Yani gebeliğe yönelik cinsel mitleri daha fazla idi (Tablo 4). Öğrencilerin cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı yaşama durumuna göre, gebelik ve cinsellik, bebeğe ilişkin endişe alt boyut ve gebelikte cinsel mitler ölçeği toplam puanları açısından istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edildi (sırasıyla: $Z=-3,756$, $p=0,000$; $Z=-2,252$, $p=0,024$; $Z=-2,117$, $p=0,034$). Cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı yaşayanların gebelik ve cinsellik, bebeğe ilişkin endişe alt boyut ve gebelikte cinsel mitler ölçeği toplam puanlarına göre, daha fazla oranda cinsel mitlere inandığı saptandı (Tablo 4). Tablo incelendiğinde; gençlerin cinsel sağlık eğitimi alma durumuna göre, gebelik ve cinsellik, bebeğe ilişkin endişe, cinsiyet/cazibe, gebeliğe ilişkin endişe alt boyut ve cinsel mitler ölçeği toplam puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu gözlenmektedir (sırasıyla: $Z=-8,820$, $p=0,000$; $Z=-9,494$, $p=0,000$; $Z=-10,902$, $p=0,000$; $Z=-11,684$; $p=0,000$, $Z=-12,950$; $p=0,000$). Cinsel sağlık eğitimi almayan

Tablo 1. Gençlerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin bulguların dağılımı

Değişken (N=493)	n	%
Cinsiyet		
Kadın	278	56,4
Erkek	215	43,6
Aile tipi		
Çekirdek	295	59,8
Geniş	198	40,2
Anne eğitim düzeyi		
Okuryazar değil	85	17,2
Okuryazar	159	32,3
İlköğretim	148	30,0
Ortaöğretim	78	15,8
Lisans ve üzeri	23	4,7
Baba eğitim düzeyi		
Okuryazar	181	36,7
İlköğretim	155	31,4
Ortaöğretim	107	21,7
Lisans ve üzeri	50	10,2
En uzun yaşanan yer		
İl	250	50,7
İlçe	178	36,1
Köy	65	13,2
Gelir düzeyi		
Gelir giderden düşük	188	38,2
Gelir gidere denk	261	52,9
Gelir giderden fazla	44	8,9

Tablo 2. Gençlerin tanıtıcı özelliklerine ilişkin bulguların dağılımı

Değişken (N=493)	n	%
Cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı yaşama		
Evet	295	59,8
Hayır	198	40,2
Ailede cinselliğin konuşulması		
Evet	36	7,3
Hayır	457	92,7
Ailede gebelikte cinselliğin konuşulması		
Evet	29	5,9
Hayır	464	94,1
Cinsel sağlık eğitimi alma		
Evet	94	19,1
Hayır	399	80,9
Cinsel sağlık eğitimi alınan yer		
Aile	3	3,2
Arkadaş	25	26,6
Okul	6	6,4
İnternet	60	63,8
Gebelikte cinsel sağlık eğitimi alma		
Evet	14	2,8
Hayır	479	97,2
Gebelikte cinsellik üzerine toplumsal baskı		
Evet	329	66,7
Hayır	164	33,3

Tablo 3. Gebelikte Cinsel Mitler Ölçeği toplam ve alt boyut puanlarının dağılımı

Ölçek (N=493)	Ortalama	S. S.	Medyan	Min.	Max.	Madde sayısı	Cronbach- α katsayısı
Gebelik ve cinsellik	10,75	3,95	10,0	5,0	25,0	5	0,711
Bebeğe ilişkin endişe	15,60	5,44	15,0	7,0	35,0	7	0,870
Cinsiyet/cazibe	10,12	4,01	9,0	5,0	25,0	5	0,706
Gebeliğe ilişkin endişe	25,15	9,40	26,0	8,0	40,0	8	0,918
GCMÖ – Toplam	61,62	17,59	62,0	25,0	125,0	25	0,912

gençlerin daha yüksek oranda mitleri onayladıkları görüldü (Tablo 4). Gebelikte cinsellik üzerine toplumsal baskı hissetme durumuna göre, cinsiyet/cazibe alt boyut puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edildi ($Z=-2,939$, $p=0,003$). Bu sonuca göre toplumsal baskı yaşayanların, yaşamayanlara göre daha yüksek oranda mitlere inandıkları belirlendi (Tablo 4).

TARTIŞMA

Genç bireylerin gebelik süresince cinsel yaşama ilişkin yanlış bilgi, tutum ve inançlarını belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, gençlerin gebelikte cinsel mitler ölçeğinden aldığı toplam puan $61,62 \pm 17,59$ olup, orta düzeyde bilgi sahibi olduğu tespit edildi. Örüklü ve ark. da çalışmalarında

benzer sonuçlar bildirmiştir.^[5] Ölçeğin toplam Cronbach alfa değeri 0,912 hesaplandı. Salcan ve Gökyıldız Sürücü (2020) tarafından geliştirilen ölçeğin toplam Cronbach alfa değeri 0,916'dır. Çalışma sonucuna göre, verilen cevapların güvenilir düzeyde olduğu belirlendi.^[6]

Cinsel mitler kültürler ve toplumlar arasında farklılık göstermekte olup, cinsel konularla ilgili inanç ve tutum bireyden bireye; yaş, cinsiyet, eğitim, aile yapısına vs. göre değişmektedir.^[10] Gebelikte cinsel birlikteliğin maternal veya fetal risk oluşturabileceği algısı nedeniyle çiftlerin her ikisi de etkilenerek, daha az cinsel birliktelik yaşamakta ya da tamamen vazgeçme yönünde eğilim görülmektedir.^[11] Gebelikte cinsel mitler açısından cinsiyetin sorgulandığı çalışma bulunamadı. Ancak genel olarak cinsel mitler

Tablo 4. Bazı değişkenler ile Gebelikte Cinsel Mitler Ölçeği toplam ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Değişken (N=493)	n	Gebelik ve cinsellik		Bebeğe ilişkin endişe		Cinsiyet/cazibe		Gebeliğe ilişkin endişe		GCMÖ – Toplam	
		$\bar{X} \pm S.S.$	Medyan [IQR]	$\bar{X} \pm S.S.$	Medyan [IQR]	$\bar{X} \pm S.S.$	Medyan [IQR]	$\bar{X} \pm S.S.$	Medyan [IQR]	$\bar{X} \pm S.S.$	Medyan [IQR]
Cinsiyet											
Kadın	278	10,70±3,76	10,0 [5,0]	15,50±5,27	15,0 [7,3]	9,92±3,69	9,0 [5,0]	25,54±9,08	26,5 [13,0]	61,65±16,21	62,0 [19,0]
Erkek	215	10,82±4,19	10,0 [5,0]	15,72±5,65	15,0 [8,0]	10,38±4,39	9,0 [6,0]	24,66±9,79	26,0 [16,0]	61,58±19,25	62,0 [22,0]
İstatistiksel analiz* Olasılık		Z=-0,029 p=0,976		Z=-0,022 p=0,982		Z=-0,690 p=0,490		Z=-0,741 p=0,459		Z=-0,431 p=0,666	
Aile tipi											
Çekirdek	295	1,31±4,02	10,0 [5,0]	15,79±5,57	15,0 [7,0]	10,07±4,06	9,0 [6,0]	25,45±9,44	27,0 [14,0]	62,63±17,91	62,0 [20,0]
Geniş	198	9,92±3,70	9,0 [4,0]	15,30±5,23	14,5 [6,0]	10,20±3,95	9,0 [4,0]	24,70±9,32	25,0 [13,3]	60,12±17,02	62,0 [19,0]
İstatistiksel analiz* Olasılık		Z=-4,351 p=0,000		Z=-0,973 p=0,330		Z=-0,504 p=0,614		Z=-0,941 p=0,347		Z=-1,521 p=0,128	
Cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı											
Evet	295	11,34±4,20	10,0 [6,0]	16,06±5,54	16,0 [8,0]	10,23±4,01	10,0 [5,0]	25,45±9,29	26,0 [13,0]	63,08±17,83	63,0 [20,0]
Hayır	198	9,88±3,37	9,0 [3,0]	14,91±5,22	15,0 [7,0]	9,96±4,03	9,0 [6,0]	24,70±9,56	27,0 [15,0]	59,45±17,03	61,0 [20,0]
İstatistiksel analiz* Olasılık		Z=-3,756 p=0,000		Z=-2,252 p=0,024		Z=-0,829 p=0,407		Z=-0,737 p=0,461		Z=-2,117 p=0,034	
Cinsel sağlık eğitimi											
Evet	94	7,84±2,22	8,0 [3,0]	10,85±4,66	8,0 [7,0]	6,54±1,81	6,0 [3,0]	14,11±7,59	11,0 [9,0]	39,34±12,19	35,0 [21,0]
Hayır	399	11,44±3,96	10,0 [5,0]	16,71±4,99	16,0 [7,0]	10,96±3,93	10,0 [5,0]	27,75±7,75	29,0 [10,0]	66,87±14,24	66,0 [16,0]
İstatistiksel analiz* Olasılık		Z=-8,820 p=0,000		Z=-9,494 p=0,000		Z=-10,902 p=0,000		Z=-11,684 p=0,000		Z=-12,950 p=0,000	
Gebelikte cinsellik üzerine toplumsal baskı											
Evet	329	10,77±3,89	10,0 [5,0]	15,40±5,70	15,0 [8,0]	10,65±3,66	10,0 [5,8]	24,64±9,69	25,0 [16,0]	60,67±18,50	61,0 [21,5]
Hayır	164	10,73±4,08	9,5 [5,0]	15,99±4,86	16,0 [6,0]	9,86±4,16	9,0 [5,0]	26,18±8,70	28,0 [11,0]	63,54±15,46	64,0 [18,8]
İstatistiksel analiz* Olasılık		Z=-0,644 p=0,520		Z=-1,460 p=0,144		Z=-2,939 p=0,003		Z=-1,525 p=0,127		Z=-1,873 p=0,061	

*Normal dağılıma sahip olmayan verilerde iki bağımsız grubun ölçüm değerleriyle karşılaştırılmasında "Mann-Whitney U" test (Z-tablo değeri); üç veya daha fazla bağımsız grubun karşılaştırılmasında "Kruskall-Wallis H" test (χ^2 -tablo değeri) istatistikleri kullanılmıştır.

üzerine yaptığı çalışmada, Karabulutlu erkek öğrencilerin daha fazla cinsel mite sahip olduğunu bildirmiştir.^[12] Benzer olarak öğrencilerle yapılan başka bir çalışmada, Vefikuluçay ve ark. da erkeklerde cinsel mitlerin daha fazla olduğunu tespit etmişlerdir.^[13] Fakat Tandoğan ve arkadaşları çalışmalarında, erkeklerin neredeyse tamamının (%91) gebelikte cinselliğin ve cinsel birlikteliğin olabileceğini ve bu durumun bebeğe herhangi bir zararı olmadığını ifade etmiştir.^[14] Bizim çalışmamızda ise, kadın-erkek öğrencilerin benzer düzeyde olumsuz tutumlarının olduğu belirlendi. Bu farklılıkların nedeni araştırmanın yapıldığı bölgelerin kültürel yapıları olarak yorumlanabilir. Kültürel yapının ve dini inanışların cinsel mitlerin oluşmasında belirleyici rolü olduğu görülmektedir.^[14]

Her iki cinsiyeti de biyolojik ve psikososyal olarak etkileyen cinsel sağlık, toplumumuzda halen tabu olarak görülmekte ve konuşulmamaktadır.^[15] Gençler üzerine yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlar, çoğu katılımcının cinsellikle ilgili konuları aileleri ile rahatça paylaşmadıklarını göstermektedir.^[12,16] Kaya ve arkadaşlarının üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmada da "Ailenizle cinsel

konularda konuşur musunuz?" sorusuna katılımcıların sadece %13,8'i rahatlıkla konuşabildiği yanıtını vermiştir.^[17] Bizim çalışmamızda da katılımcıların çoğunun (%92,7) ailesiyle cinsellik konularını konuşmadıkları belirlendi. Günümüzde cinsel mitlerin hala varlığını sürdürmesinin en önemli nedenlerinden biri, ebeveynlerle bile konuşulmayacak bir konu olarak görülmesi ve konuşmanın toplum tarafından dışlanma ile sonuçlanacağı düşünülmesidir.^[17] Bu sebeple kişiler yanlış bilgi kaynaklarına yönelerek, doğru olmayan davranışlar gösterebilmektedir.^[18]

Cinsel mitlere zemin hazırlayan en önemli etkenlerin başında cinsel eğitim ve bilgi eksikliği gelmektedir. Cinsel eğitim yaşam boyu devam eden bir öğrenme sürecidir. Ailede başlayıp öğretmen, akran grupları, danışmanlar ve sağlık profesyonelleri ve medya aracılığı ile devam eden öğrenme için özellikle sağlıklı ve yeterli cinsel bilgilerin verildiği kaynaklara ihtiyaç vardır.^[19] Özsoy ve Bulut çalışmalarında öğrenciler arasında cinsel mitlere inanışın yaygın olduğunu ve verilen cinsel eğitim sonrası gençlerin cinsel mitlerin azaldığını bildirmişlerdir.^[20] Benzer olarak Bahtışen'in

çalışmasında da cinsel sağlık eğitimi dersinin cinsel mit puanlarına etkisine bakıldığında öğrencilerin cinsel mit puanlarının son testte azaldığı belirlenmiştir.^[21] Çalışmamızda da cinsel sağlık eğitimi alma durumuna göre gebelik ve cinsellik, bebeğe ilişkin endişe, cinsiyet/cazibe, gebeliğe ilişkin endişe alt boyut ve cinsel mitler ölçeği toplam puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edildi. Büyük oranda eksik, yanlış bilgiler kişilerde gerek genel cinsellik gerekse gebelikte cinsellikle ilgili önyargı ve mitlerin genel olarak kabul görmesine katkıda bulunurlar. Bu sebeple toplumdaki cinsel mitlerin ortadan kaldırılmasında eğitim sisteminde cinsel sağlık konuları yer bulmalı, bu konuda sağlık çalışanlarına özellikle ebe/hemşirelere önemli roller düşmektedir.

Cinsel sağlığın kadın ve erkeklerde ilişkileri, mutluluğu ve yaşam kalitesini doğrudan etkilediği araştırmalarla saptanmış olmasına karşın, toplumda tabu olarak kabul edilmekte ve bireyler bu konuda baskı hissetmektedirler.^[14] Sharon ve arkadaşları çalışmalarında cinsellik konusundaki olumsuz inanç ve tutumların, diğer insanların cinselliği hakkında rahat ve yargılayıcı olmayan bir konuşma sürdürmede zorluk yaratabileceğini göstermiştir.^[22] Aygin ve ark., çalışmalarında katılımcıların çoğunluğunun cinsellik üzerinde baskı olduğunu (%80,9), paylaşılmasında ve tartışılmasında sıkıntı olduğunu (%87,3) düşündüklerini ifade etmişlerdir. Çalışmamızda gebelikte cinsellik üzerine baskı durumunu sorguladığımızda, katılımcıların %66,7'si baskı olduğunu düşündüklerini ifade ettikleri tespit edildi. Toplumsal normların gebelikte cinsel isteğin ve aktivitenin olmaması yönünde ağır bastığı görülmektedir.^[23] Cinselliğin sağlıklı olarak yaşanması için cinsel eğitim şarttır. Gençlerin cinsel eğitiminden birinci derecede sorumlu olan aileler ve eğitim kurumlarıdır.^[24] Cinsel mitler, bireylerin cinselliğe yönelik tutumlarını, inanışlarını, cinsel sağlık davranışlarını ve yaşam kalitelerini etkilemektedir.^[25] Cinsel yaşamı etkilenen bireylerin evlilik hayatı da etkilenebilir. Gençlerin evlilik ve gebelik öncesi dönemlerde cinsel mitlerden arındırılmaları onların sağlıklı cinsel yaşamla, sağlıklı aile yapısına katkı sağlayabilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Gençlerin çoğunluğunun cinsel eğitim almadıkları, ailesinde cinsel konuların konuşulmadığı ve cinsellik konularını paylaşmakta sıkıntı yaşadığı belirlendi. Cinsel sağlık eğitimi almayan gençlerin gebelikte cinselliğe dair yanlış bilgi, tutum ve inançlarının daha fazla olduğu tespit edildi. Gebelikte cinsellikle ilgili bilimsel olmayan bilgiler yerine; ailede başlayan, okullarda bilimsel temelli, gelişme dönemleri ile uyumlu olacak şekilde düzenli devam eden eğitimler verilmelidir.

Etik Kurul Onayı

Çalışma, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylandı. (onay tarihi ve sayısı: 21.05.2021/111/111).

Hakem Değerlendirmesi

Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar ilişkisi olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansal Destek

Herhangi bir mali destek alınmamıştır.

Ethics Committee Approval

The study was approved by Approved by the Ethics Committee of Cukurova University Faculty of Medicine Non-Interventional Clinical Trials. (date and number of approval: 21.05.2021/111/111).

Peer-review

Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest

No conflict of interest was declared by the authors.

Financial Disclosure

No financial support has been received.

KAYNAKLAR

1. Gölbaşı Z, Evcili F, Eroğlu K, Bircan H. Sexual Myths Scale [SMS]: Development, Validity and Reliability in Turkey. *Sex Disabil* 2016;34:75–87. [CrossRef]
2. Özdemir Ö, Yılmaz M. Sağlık Profesyonellerinin Cinsel Mitlere İnanma Durumlarının Belirlenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Derg* 2020;4:221–32. [CrossRef]
3. Oğur P, Utkualp N, Aydınoglu N. Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Cinsellikle İlgili İnanışları. *Sürekli Tıp Eğitimi Derg* 2016;25:13–21. https://www.researchgate.net/publication/310138289_Hemsirelik_Ogrencilerinin_Yeme_Tutumları_ile_Problem_Cozme_Becerileri_Arasındaki_Illiski#pf11
4. Aygin D, Açıl H, Yaman Ö, Çelik-Yılmaz A. Üniversitede Okuyan Kadın Öğrencilerin Cinsel Mitler ile İlgili Görüşleri. *Androl Bul* 2017;19:44–9. [CrossRef]
5. Örüklü C, Dağcı DG, Çakmak S. Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Mitlere Bakış Açısı ve İlişkili Faktörler. *IGUSABDER* 2021;13:71–87. [CrossRef]
6. Salcan E, Gokyildiz Surucu S. Development and Psychometric Evaluation of the Attitudes and Beliefs Scale about Sexuality during Pregnancy. *J Sex Marital Ther* 2020;46:435–46. [CrossRef]
7. Fernández-Sola C, Huancara-Kana D, Granero-Molina J, Carmona-Samper E, López-Rodríguez MdM, Hernández-Padilla JM. Sexuality throughout the stages of pregnancy: Experiences of expectant mothers. *Acta Paul Enferm* 2018;31:305–12. [CrossRef]
8. Jawed-Wessel S, Sevic E. The Impact of Pregnancy and Childbirth on Sexual Behaviors: A Systematic Review. *J Sex Res* 2017;54:411–23. [CrossRef]
9. Evcili F, Gölbaşı Z. Sexual Myths and Sexual Health Knowledge Levels of Turkish University Students. *Sex Cult* 2017;21:976–90. [CrossRef]
10. Yetkin N. Cinsel Öykü Alma ve Cinsel İşlevin Değerlendirilmesi: İçinde: Yetkin N, İncesu C, editörler. *Cinsel İşlev Bozuklukları Monograf Serisi*. İstanbul: Roche Müstehzarları Sanayi A.Ş.; 2001. p.27–9.
11. Johnson CE. Sexual Health During Pregnancy and The Postpartum. *J Sex Med* 2011;8:1267–84. [CrossRef]
12. Karabulutlu Ö. Üniversite Öğrencilerinde Cinsiyete Göre Cinsel Mitler. *STED / Sürekli Tıp Eğitimi Derg* 2018;27:155–64. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/506422>

13. Vefikuluçay Yılmaz D, Güner Emül T, Uzel A, Değirmenci F, Buldum A, Aksu A, Aksoy A. Determination of Nursing Students' Sexual Myths. Arch Health Sci Res 2020;7:8–14. [CrossRef]
14. Tandoğan Ö, Kaydırak MM, Oskay Ü. Erkeklerin Gebelikte Cinsel Yaşamla İlgili Mitleri. Androl Bul 2019;21:134–9. [CrossRef]
15. Torun F, Torun SD, Özyayın AN. Erkeklerde Cinsel Mitlere İnanma Oranları ve Mitlere İnanmayı Etkileyen Faktörler. Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Derg 2011;24:24–31. [CrossRef]
16. Apay SE, Akpınar RB, Arslan S. Öğrencilerin Cinsel Mitlerinin İncelenmesi. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Derg 2013;16:96–102. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/29635>
17. Kaya F, Serin Ö, Genç A. Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsel Yaşamlarına İlişkin Yaklaşımlarının Belirlenmesi. TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni. Kor Hek 2007;6:441–8. https://www.researchgate.net/publication/286078346_Egitim_Fakultesi_Birinci_Sinif_Ogrencilerinin_Cinsel_Yasamlarina_iliskin_Yaklasimlarinin_Belirlenmesi
18. Aşçı Ö, Gökdemir F. Hemşirelik Öğrencilerinde Cinsel Mitler ve Hasta Cinselliğini Değerlendirmeye Yönelik Tutumlar. Sağlık ve Toplum 2021;31:100–9. <https://ssyv.org.tr/wp-content/uploads/2021/04/12-Hemşirelik-Ogrencilerinde-Cinsel-Mitler-ve-Hasta-Cinselligini-Degerlendirmeye-Yonelik-Tutumlar-1.pdf>
19. Yılmaz M, Karataş B. Opinions of Student Nurses on Sexual Myths; A Phenomenological Study. Sex Disabil 2018;36:277–89. [CrossRef]
20. Özsoy S, Bulut S. Cinsel Sağlık Bilgisi Dersinin Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Mitleri Üzerine Etkisi. Kadın Sağlığı Hemşireliği Derg 2017;3:54–67. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/386643>
21. Kartal B. Cinsel Sağlık Eğitiminin Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Mitlerine Etkisi. Androl Bul 2020;22:167–71. [CrossRef]
22. Sharon D, Gönen A, Linetsky I. Factors Influencing Nursing Students' Intention to Practice Sexuality Education in their Professional Work. Am J Sex Educ 2020;15:262–78. [CrossRef]
23. Sungur MZ. Cinsel Eğitim. J Clin Psy 1998;1:103–8. https://jag-journalagent.com/kpd/pdfs/KPD_1_2_103_108.pdf
24. Gökyıldız Ş, Beji Kızılkaya N. The Effects of Pregnancy on Sexual Life. J Sex Marital Ther 2005;31:201–15. [CrossRef]
25. Kılci Ş, Özsoy S. Evlilik Hazırlığı Yapan Çiftlerin Cinsel Mitlere İnanma Durumları ve Etkileyen Faktörler. Kadın Sağlığı Hemşireliği Derg 2019;5:1–28. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/926668>